UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Index Baldi Pervsini. I. V. D. In prælectiones in totum Codicem Iustinianeum locupletißimus

... In Qvartvm Et Qvintvm Codicis Libr. Praelectiones / Additionibvs Philippi Decii ...

Baldus

Lugduni, M.D.LXI.

Sine sensu vel reliquis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-95990

Visual Library

a qd possessio[a] etiã iniusta nemini est auferenda sine cause cognitiõe. extra de ma. ꝛ obe. c. Inter quatuor. ꝛ. j. si p vim vel alio modo. l. fi. ꝛ l. vlt. j. de bo. vac. lib. x. ꝛ. l. j. de priui. fis. ꝛ. ff. ne vpo pro ma. l. ob mari tori. ꝛ. j. de iu. fis. l. defensionis facultas. li. x. ꝛ de re iudi. l. a diuo pio. §. si super rebus. x not. in. l. cũ miles. §. j. quib. ex cau. ma. quãquam ꝛ illud verũ sit quãdo iudex qui fuit facilis in mittẽdo, facilis debeat esse in reuocando qd inordinate fecit: vt. ff. si mulier vent. nomi. l. j. §. b hoc edicto. vbi est casus no. tamẽ hoc semp debet fieri citata[b] parte. vt hic. quod tene menti.

¶ Lex tertia.

SI quis fundũ Cõuento debitore, ꝛ cõuicto ob publicas pẽsiones non solutas, dꝫ solẽnis celebrari venditio. ꝛ si minor[c] sit debitor, debet citari legitime. s. qd compareat cũ tutore, vel curatore. h. d. notab. formã citationis minoris vide in. l. si minor. de bo. auto. iud. pos. qui citatur adultus: qꝛ sufficit citare eũ qd legitime cõpareat. si antẽ citatur pupillus, habes formã citatiõis. in. l. j. §. sufficit. ff. de admi. tu. oportet eũ tutori intimari. si hꝫ tutorẽ, nã pupillus indefensus nõ põt citari ad venditionẽ rerum: vt. ff. de in ius vo. l. neq; impuberes. ¶ Et ideo vt pcedat iudiciũ, necesse est q dẽ ei tutor, vel si est maior infante, qd petat curatorem ad litem. ¶ Modo queritur hic, nunqd sit necessaria authoritas tutoris, vel curatoris in ipsa vẽditione: dic qd non: sed solũ in cause cognitiõe ꝛ in venditione citandus est: vt. ff. de ver. ob. l. si ex legati. ꝛ vt in pos. leg. l. Ꝓ cui. §. cessatũ. alias dicerem[d] q vbicũq; cõdẽnatur minor. ꝛ res capitur in causa indicati, ꝛ possessio vẽditur, q opus sit tutorem authorizari, qd est ꝫ cõem obseruantiã ꝫm Ꝓa. de arc. ꝛ Ly. q̃ verba sunt not. Sed tu subtilius declara, qd tutor, vel curator dꝫ authorizari, q verũ est quãdo aliquis actus celebratur a minore: secꝰ si celebrat a creditore minoris. Ytẽ qñ actus qui officit minori est quedã priuatio, siue negatio, vt nõ cõparere in iudicio, nõ requiraꝫ authoritas tutoris: qꝛ illud nõ ꝓparere in iudicio, nihil est. i. nõ est aliqua substãtia, ꝛ nõ ens, nõ recipit authoritatẽ. facit qd no. Ly. ꝫm Pet. ff. de sac. san. ec. auf. quas actiões. ¶ Extra ꝗro de tali qõne. Statuto cauet[e] q si qs nõ soluit collectas, vel nõ assignat in estimo, res ipso facto deueniat ad cõe. Modo quero. vsq; ad qu. ãtũ tẽpus commune posit agere. Bar. in. l. ꝓmissa. ff. de publica. dicit q vsq; ad quãtum. ꝛ nõ vltra. ¶ Sed nunqd hoc statutũ ligat bannitos: Respon. sic: quia isti tenentur soluere sicut alij pro bonis que possidẽt: vt. ff. de polli. l. de pollicitationibus. ꝛ no. per Bar. ff. de dãno infec. l. damni. ꝛ l. vlti. §. damni.

¶ Sine censu vel reliquis fundum comparari non posse. Rubrica.

¶ Que differentia sit inter censum, ꝛ reliquum. dic vt in gl. Rub.

¶ Lex prima.

EX cõuentione. Promittẽs soluere tributa rei in dotẽ date, non tenet ex promissione re ad dotatorẽ reuersa. h. d. ꝛ est ratio: qꝛ non interest a modo stipulatoris. concor. ff. de pact. l. ex conuentione. dic vt ibi. ¶ Quero. nunqd sol. mat.[f] antequam sit restituta possessio, res dicãt esse dotalis. quidã dicunt qd nõ. ar. huius litere. In contrarium facit. j. solu. ma. l. dotis. Sol. dic q est dotalis, vnde nõ põt alienari. nisi postquã est reuersa in potestatẽ mulieris: vt. ff. sol. ma. l. si pater ignorans. ꝛ no. in. l. dotalẽ. ff. de mili. test. ꝛ hoc apparet: qꝛ cõpetit actio de dote antequã pro re dotali: sed postquam possessio est restituta mulieri, res est alienabilis, ꝛ perdit nomen et ius, ꝛ priuilegia dotis.

¶ Lex secunda.

REi annonarie. Cõparãs fundũ ea lege ne soluat cẽsum, vel tributũ, tali pacto non excusatur, quin soluere cõpellatur qd pro ipsa possessione debetur. h. d. no. ¶ In tex. ibi. eiusdem possessionis. no.[g] optimũ tex. q habẽs aliquã possessionẽ emptam, nõ tenetur nisi pro collectis impositis venditori pro illa possessione quã emit. non pro alijs possessionibus, quas nõ emit secundũ Bar. Reuoco in dubiũ, vtrum istud pactũ valeat inter contrahentes: liꝛet nõ valeat in preiudiciũ fisci: gl. determinat q fic. per. l. epistola. §. pactũ. ff. de pact. in preiudiciũ autem fisci non tenet. duabus rationibus. Primo. quia contra ius publicũ. Secundo. quia contra ius tertij: vt. ff. de pact. l. inter debitorẽ. ¶ Sed Nico. de ma. dicit quod interdum quis vendit possessionẽ. hoc modo. vendo dempto canone. ꝛ tunc ista clausula non tenet: quia impossibilis. Idẽ si dicit. vendo ꝛ promitto prestare rẽ liberam a canone, vel tributo: quia promittit impossibile. arg. ff. de leg. j. l. apud Iulianum. in fi. interdum promittit possessori soluere fisco, ꝛ adhuc nõ tenet pactũ inter emptorẽ ꝛ venditorem: licet teneret inter debitorem ꝛ creditorẽ, seꝛ ꝛ lares. quia intelligitur sine citatione. ex quo iudex imprudẽter fecit. vide Bal. in. c. inter quatuor. de ma. ꝛ obed. vbi dicit est. tex. fin. in. l. j. §. hoc edicto. vide Doc. in. c. examinata. de iudi. Abb. in. c. accepta. de resti. spol. vbi aliter loquitur. And. Barba.

a ¶ Possessio. Facit ad no. per Barto. in. l. j. §. necessario. ff. si ven. nomi. l. i pos. mil. ꝛc.

dum eum. Interdũ promittit emptori reddere quicquid emptorẽ cõtingeret soluere. ꝛ tũc pactum est seruandum inter seipsos. ita dicit ipse cũ multiloquio verborum. ꝛ loquitur pessime. vnde non recedendo a gl. dicas q vbi pactum ad impossibile refertur, semper inter ipsos paciscentes seruãdum est pactum: quia nõ est turpe, nec rei turpis, vel impossibilis de facto, vel de iure: vt. d. l. epistola. §. pactum. ibi dum dicit iustum. ideoq; seruãdum est. et dicere aliud est in debitore ꝛ creditore: aliud in vẽditore ꝛ emptore, est truffa, nec potest ratione suaderi.

b ¶ Citata. Vide Bal. qui videtur tenere contrariũ in. l. si pacto quo penam. §. de pac. q imo nõ requiratur. sed caue. qꝛ Bal. ibi loquitur quãdo miltio facta fuit parte nõ citata. sed tex. et Bal. hic quando fuit ali[q] defect[q].

¶ Et si minor. Ho. an sit citand[q] pupillus. vide q̃ remisi ad Bal. in d. l. j. §. sufficit. vide elegans consi. Lu. ro. lxxvij. incip. Visso thematẽ. vbi cõsuluit de immissione facta non citato possessore. et an possit peti cõirmari. vide. c. j. de cau. pos. vbi dicitur. nec nos contra inauditam partẽ aliqd posum[q] diffinire. vbi non potest auferri possessio non citato possessore. secundũ Bal. ibi. And. Barba.

c ¶ Extra quero de tali questione. Statutũ dicit q si quis non soluerit collectas, res ipso facto deueniat ad ꝓmune. ꝛ habet quinquennũ cõmune. ꝛ q põt agere, ꝛ tale pactum nõ ligat bannitum. ꝛ vide que no. ad Bart.

¶ Authentica.

1 ¶ Res posite in estimo, siue catastro, an possint pretextu alicuius alienationis de estimo eleuari?

2 Laici qualiter possunt cogere ecclesiasticas personas ad solutionem?

SEd ꝛ periculũ. Ista est notabilis authẽt. per quã patet quod si emptor non est sufficiens ad soluendum veteres collectas impositas vẽditori, quod fiscus recurrit contra venditorem: licet nõ possideat, ꝛ hoc venditor tenetur profiteri ꝛ promittere tempore contractus. h. d. ista aut. no. per quã aut. dicit Bart.

1 † q res posite in estimo. siue catastro (loquẽdo more Perusinorũ) nõ possunt pretextu alicuius alienatiõis de estimo eleuari nisi proponãtur in estimo[h] alteri[q] idonei, ꝛ q pro ipsis collectis cogi possit. ꝛ ita no. Bar. per istã aut. in

i l. Incola. ff. ad muni. ergo si alienat in ecclesiã[i] cum ecclesia nõ teneatur soluere collectas imponendas de futuro: vt dicã. j. co. l. omnes. vi detur q nũquam eleuabitur de estimo venditoris, ꝛ semper vẽditor tenebitur soluere: qꝛ ecclesia nõ dicitur idonea in cõueniendi facultate, cũ cõuenire nõ debeat. hoc verum, nisi ecclesia faceret sibi estimũ: quo casu conueniret ad collectas, tanquã ex ꝓmisso ꝛ cõsensu suo. non

2 tãquam ad munus ciuile. ¶ Induco ad hoc qd dicit Inn. extra de immu. eccl. nõ mũn[q]. ibi dã dicit sed certe nec tũc predicta subit tãquã

k munera: ſz q ex pacto[k] ad ea prestãda obligata est. Et si dicatur. quomodo laici cogẽt eccle

in preal. l. damni. an bãnitus teneatur ad munera. vide Lu. ro. cõsil. lxx. inci. circa prin. vbi singulariter loquitur. And. Barba.

e ¶ Cauetur. Vide Bal. in. l. ij. j. de vecti. ꝛ commis. ꝛ qd no. Bar. in. l. in omnibus. ff. de diuer. ꝛ temp. prescrip.

f ¶ Matrimonio. Probatur in. l. fi. in fi. ff. de fun. dot. ꝛ vide qd not. Bal. in. l. si predium. in fi. j. de iu. do. quid aũt in patre filie. an possit alienare fundũ dotalem. sol. mat. per mortẽ viri: vide gl Ly. ꝛ Bal. in. l. quoties res. j. de iur. do. ꝛ Imol. in. l. cũ vir. ff. de viuc in. j. col. et hic adde Bal. ꝛ Imo. in. l. cũ pater. §. qui dotalem. ff. de leg. ij. ꝛ tex. in. l. dotale. §. fi. ꝛ in. l. etiam. ff. de fun. dot.

g ¶ Nolo. Vide Bar. in. l. ij. per illũ tex. j. de predi. ꝛ omni re nauicula. lib. x. ꝛ Bal. in. l. licet. j. de iu. do. qd forte fallit in tributis fisco debitis, pro quibus omnia bona sunt obligata. l. j. §. tit. j. ꝛ per collectas etiam sunt tacite obligata. l. i. ꝛ ibi Bal. j. in quibus eau. pig. ta. contra. ꝛ pro canone emphyteutico sunt obligata. vt per Bal. in auth. si quas. in. j. col. de sacro. san. eccle.

h ¶ In estimo. Vide no. per gl. in. l. inter debitorem. ff. de pact. ꝛ qd not. Bald. in. l. j. §. quibus. in. ij. q. princi. ff. qd cuiusq; vni no. ꝛ istud dictum Bart. ꝛ Bald. hic sequitur formaliter Sal. hic. ꝛ Pau. de ca. in. l. si negotia. ff. de neg. gest.

i ¶ In ecclesia. An ecclesia teneatur ad collectas. ꝛ quomodo possit cõpelli per laicos ad solucõdum. ꝛ similiter quid in clericis. vide per Bal. in. l. de his. §. de epis. ꝛ cle. ꝛ istud dictum sequitur hic Sal.

k ¶ Sed quia ex pacto. Vide quod no. j. l. proxi. in fi.

a ¶ Tertio. Vide Bal. in l. l. si nego tia. ff. de neg. ge. & in. l. j. §. quibus. in. §. q. prin. ff. qd cuiusq; vni. no.

b ¶ Assertiue. No. ad no. per Bart. in l. Inter oes. ff. qui satisda. cogã. vbi tamen loquitur in casu diuerso. & hic ad Spe. in ti. de synd. ver. sic. sed quid si in aliquo. & limitat per Bald. in l. j. j. com. de leg.

c ¶ Pensitationes. Que dicant tributa. vide. §. pri.

d ¶ Predijs. Vide Bar. i. l. rescripto. §. fi. hic alle.

e ¶ Aduerte. Quãdo collecta dicat ordinaria, vel extraordinaria. vide not. per Bart. in l. j. vlti. colũ. de mu. & in quo lo. mu. li. r. & omnino in. l. hi qui. ff. de iu. immu.

e ¶ Aduerte. Quãdo collecta dicat munᵒ extraor. vide Bart. in l. j. C. de agri. & censi. li. xi. & in. l. j. C. de iudic. li. r. & que ibi emisi. Andreas Barba.

f ¶ Sed hic. Vide Bal. in l. nemine. §. de sac. san. eccl. & dixi post Bar. in l. Incola. ff. ad muni & vide text. & ibi Bal. in. l. fi. c. j. de bo. dam.

g ¶ Et si tu dicas. No. pro gl. in. d. l. munerum. §. patrimoniorũ. Andreas Barba.

1 Possidens fundũ debet soluere collectas: licet non sit ascripta in suo catastro.

2 Pensitationes publice debentur ex varijs causis. & nume. 3.

4 Statutum dicit qd pro quolibet mẽse soluant r. perpetuo quolibet anno: an hoc sit tributum.

5 Vbi lex generalis municipalis pcedit impositionẽ collecte collecta dicit munᵒ ordinariũ. Ecclesia an aliquo casu teneatur ad collectas. Statutũ de soluẽdis collectis qualiter valeat. Figmẽtis nõ debet dari via contra ecclesiam.

¶ Lex tertia.

Omnes. Qui possidẽt predia tributorũ, tenenᵗ soluere tributa & publicas pensiones: nõ obstãte pacto inter emptorẽ & vẽditorẽ apposito. & libra que reperitur apud venditorẽ, tenetur emptor: licet in ipsum emptio trãslata nõ sit. h. d. ¶ Not. j. regulam. ¶ Scõo no. q pactum priuatorũ non preiudicat reipublice. ¶ † Tertioᵃ no. q illic q possidet fundũ, dꝫ soluere collectas: licet nõ sit ascripta in suo catastroꝫ sit ascripta alij. secũdũ Bar. ¶ Sed nũquid regula huius. l. habeat locũ in Italicis. q teneantur soluere tributa: quidã dicũt q sic. propter dictionẽ oes. sed gl. dicit qd iste terminus generalis restringitur. & ponit, multa exẽpla de ista restrictiõe. & est gl. multũ no. & adde qd dicit Jac. de are. in. l. j. §. nũtiatio. ff. de no. ope. nun. vbi dicit q qũ dictio, oes, venit ad exẽtionẽ alterius. l. nõ recipit interpretationẽ arctatiũ. Secus si cõtineat primo: diale statutũ, vel refert iã statutum: vt hic Jnn. dicit q dictio, oes, ꝛtinet species que singule possunt enumerari de iure: ꝫ non cõtinet eas species: quarũ enumeratio nõ valeret. ita no. in. c. ex literis. extra de iure patro. doctrina. Ja. de iare. pcedit quãdo dispositiue proferr a lege. sed doctrina Jnn. pcedit qũ dispositiue pfertur ab hoie. si aũt profertur assertiueᵇ ab hoie: vt q diceret tabellio q oes canonici interfuerũt vno nõ interessente, falsum esset instrumentũ, q oratio ex vniuerso sumitur: vt. ff. de re. du. l. si is q ducenta. §. vtrũ. ¶ Aduerte. licet predicta sint vera: tũ q̃tũ ad ppositũ, nõ sunt necessaria, q etiã Italici soluunt tributa, si habẽt predia tributaria extra Italiam. vnde ista dictio ois. que supponit p personis, & nõ pro predijs, est simpliciter vera. ¶ † Et adde circa istã materiã q publice pẽsationes qũq; debẽtur de predijs ratione generalis ordinationis: qũq; ratiõe specialis impositionis: qũq; ratiõe solite prestationis: quãdoq; ratiõe placite cõuentionis: generalis ordinatio est q per totũ imperiũ tributa soluãtur, propter expẽsas publicas fiẽdas, vnde illud, Exiuit edictũ a Cesare augusto: vt describeretur vniuersus orbis. & iste pensitationesᶜ propie dicuntur tributa, & aliquãdo imponũtur predijs, & aliquãdo personis, propter psonas que appellantur capitatiões, & aliquãdo personis ppter res, vt not. j. de anno. & tribu. l. ij. & de iudic. lib. r. in rub. secundum Rico. de ma. Aduerte, nõ credas q omnia ista dicantur tributa, nisi que prestantur ex re propter rem, que vero prestanᵗ a psona ppter personã, vel a persona propter rẽ: licet qũq; veniant ex generali ordinatione, sicut ordinaria, munera. nõ tũ sunt tributa: sed munera psonalia: vt qũ debẽtur a persona propter personã, vel munera mixta: vt qũ debẽtur a persona propter rẽ: vt. ff. de mu. & ho. l. rescripto. §. fi. & l. munerum. per totã. l. & hoc de primo mẽbro. l. de generali ordinatione.

3 ¶ † Specialis aũt impositio est, que imponit in alia puincia, vel ciuitate, vel loco speciali, ad cõfectionẽ certi operis publici. vt aqueductus, vie, põtis, vel alterius publici operis, aut publice necessitatis, d & hec similiter qũq; imponit predijs, ᵒvt quia dicitur quodlibet mãsum terre soluat tũ. & qũq; imponit personis ppter predia: vt q dicit glibet q habet pdia in territorio, soluat de manso terre tãtũ, & de his loquunt. ll. ff. de vsuf. l. hacten. & l. si pẽdẽtes. §. fi q cloacarũ. & l. rescripto. §. ti. de mu. & ho. qũq; imponit pdijs ppter pdia, & tenentes: vt. ff. de mu. & ho. l. fi. §. patrimoniorũ. fꝫ qũ pionis ppter res, nõ tenenᵗ nisi subiecti: vt. d. l. rescripto. §. fi. fꝫ. Rii. de ma. nisi aliud in priuilegijs esset indultus: vt. d. l. munerũ. §. mixta. vel. l. municipali, siue ꝛsuetudine sit cautũ q ista pdia p talibus muneribus sint obnoxia, etiã si sint pdia forensiũ, & nõ allibratorũ: q ꝛsuetudo equiparat priuilegio: vt in. c. super qbusdã. §. preterea. extra de ver. sig. & j. de agri, & censi. l. domini predioru. li. xi. & ad hoc, vt foresibus possit imponi collecta, fiũt statuta vt pdia sint tributaria, & q collecte succedãt loco tributorũ, seu censeanᵗ esse tributa: vt no. Bar. ad muni. l. liberᵗ.

4 §. sola. ¶ † Sed hic põt dubitari. dicit statutũ q pro quolibet mãso terre soluãtur. r. in perpetuũ quolibet anno, nunquid hoc sit tributum? videtur q nõ: quia imponit persone pro re. ¶ Cõtrariũ dico, q est tributũ, sicut qũ de quinquẽnio in quinquẽnium prouinciales soluũt aurũ, vel ferrum, p predijs tributarijs: vt no. in. d. ru. de indictio. & si postea fieret reformatio pro necessitate tẽporis q solũtur. ry. vsq; ad certũ terminũ, ista. y. adiũcta dicunt superindictum: vt. l. j. j. de indictionibus. li. r. ¶ Tũc aũt dicitur collecta, qũ licet veniat ex ordinatione generali, & ex perpetua lege: puta q dictat statutũ q collecte imponẽde suis temporibus soluantur a quibuscunq; tamẽ ꝓm casus & cursum temporis qũq; imponitur plus, qũq; minus, vbi gratia, qũq; imponunt sep denarij, p lib. estimi, qũq; duo: qũq; decem. collecte enim nõ habẽt certã formã, vel certã regulam: sed arbitrio superioris variãtur: vt no. Spe. in tit. de cle. cõiu. §. i. ver. ad huius aũt articuli euidẽtiã, vbi oino videas. ¶ † Aduerte tamẽ q vbi

5 e l. generalis municipalis pcedit impositionẽ collecte, collecta dicitur munus ordinariũ. ¶ Sed quãdo nõ pcedit generalis ordinatio, sed singule. ll. fiũt singulis tẽporibus, ita q nõ durat lex, nisi q̃tũ durat necessitas: tũc collecta dicit munus extraordinariũ: q extra generalem ordinẽ imponit. ¶ † Sed hicᵉ dubitãt, an aliquo casu ecclesia te

6 f neatur ad collectas: & certũ est qd aut predia sunt effecta tẽpori quo veniunt ad dominiũ ecclesie, & trãseunt cũ suo onere. vt no. hic in gl. aut predia nõ sunt affecta, sed libera. & tũc pro futuro tẽpore nõ tenẽtur ecclesie: q nõ possunt laici cõtra ecclesias statuere: vt in auẽ. cassa

7 & irrita. §. de sacrosanc. eccle. ¶ † Quomodo valeat statutũ de soluẽdis collectis futuris? R. espõ. q statutũ pcedit acquisitionẽ, q̃ fit ecclesie. & ideo dicit Bart. q si per statutũ oia pdia essent tributaria: & qd collecte intelligãtur esse tributa, q ecclesie tenerenᵗ, sicut tenen

g tur laici. ita no. ipse in. d. l. rescripto. §. fin. de mu. & ho. & si tu dicas, q quo est hoc: q est cõtra libertatẽ ecclesie. ¶ R. espõ. debes scire q a lege humana est iductũ qd ecclesie habeãt pdia. nã a lege diuina est inductũ hoc solũ q habeãt decimas. & primitias. lex ergo que pcedit ex lege humana, subest legi humane, decime aũt & primitie nõ, vnde statutũ qd esset cõtra decimas & primitias, bñ esset ꝛtra legẽ dei. Sed statutũ de tributis nõ est cõtra legẽ dei: ideo valet, cũ statuẽtes fecerint hoc statutũ aũq̃ res essent ecclesie, hoc vult dicere gl. valde no. in. d. l. munerũ. §. patrimoniorũ, sup verbo, põtifex, quã gl. mirabiliter no. ¶ Alij super hoc pũcto aliter dicũt. nam statuere q collecte sint tributa, implicat cõtradictionẽ: q statuere qd munᵒ mi

8 & rtũ sit mere reale, est mutare noia appellatiua: qd est ipossibile. vt. l. rtũ sit mere reale, est mutare noia appellatiua: qd est ipossibile. vt. l. si gs in fundi vocabulo. ff. de leg. j. ¶ † Itẽ nõ debet dari via figmẽtis, id est fictionibus in preiudiciũ ecclesiarũ, ista eñ est quedã fictio q munus mixtũ fingat mere reale, nec enim qd est prohibitus vna via, dꝫ alia cõcedi, vt no. Hosti. & Jo. an. in novella. in. d. c. postulasti. de fo. cõpe. preterea licet huiusmodi collecte habeãt radicẽ causa lem de preterito ex generali ordinatione statuti: tamẽ formã habẽt postquã res est facta ecclesie, impossibile est aũt q tũc formẽ obligatio nisi inueniat persona que põt afficiri: & res mutauit statũ vt. ff. de manu. test. l. stichus seruus meus. & arg. in. l. i. j. de impo. lucra, de ꝛcessitate. l. fi. & l. j. C. de iudic. lib. r. nõ igitur inspicitur tẽpus legis cõdite, sed tẽpus forme in scri. lib. r. nõ igitur inspicitur tẽpus legis cõdite, sed tẽpus forme in scri. lib. r. nõ igitur inspicitur tẽpus legis cõdite, sed tẽpus forme in soluẽdo date, seu collecte distribute: sicut dicimus in operis inducẽdis: q licet habeãt cãm de preterito: tamẽ inspicimus tẽpus quo indis: q licet habeãt cãm de preterito: tamẽ inspicimus tẽpus quo inducũtur, vt scõm qualitatẽ que tũc liberto imponitur. ye. ff. de opeli. l. he demũ, postquã ergo bona trãsierunt in ecclesiã, in preiudiciũ eccle. §. eccle. nulla p laicos põt fieri declaratio. ar. ff. de noua. l. quoties. §. fi. Preterea statutũ de soluẽdis collectis & imponendis habet in se conditionẽ potestatiuã. scilicet si imponent: que cõditio non põt reꝛtrahi in piudiciũ tertij possessoris, vt. ff. qui po. in pig. ha. l. potior. & Lqui

equi balneū. cū enim de preterito cōtineat aliqd certū re, vel genere: nulla potest dici nata obligatio vt. ff. de ver. obli. l. triticū. nec etiā postea nasci potest in persona ecclesie, nec re ecclesie, que exempta est a laicali iurisdictione: licet Inn. dicat possessiones ecclesie sunt de iurisdictione laicorum vt. d. c. postulasti. que nō debet rumpi per extraneos fm Inn. ¶ Sed (vt dixi) Hosti. ibi & Io. an. reprobant dictū
1 Inn. & adde qd dixi. §. de sac. san. ecc. l. placet. & qd no. in. c. nō min⁹. de inno. ecc. in nouel. & in. c. fi. de vita & ho. cle. i nouel. & i Spe. de cle. 2in. vbi plura inuenies in hac materia no. dig. & hoc de scdo mēbro. speciali ingressione. ¶ Solita aut pstatio est, que ex predio prestat:
9 ratio, qfic solūtū est. ¶ † Unde si per libros cēsuales apparet q ita est cōuentū per decennū, nō est aliud inquirendū. arg. ff. de proba. l. cēsus. & de agri. & cēs. l. litibus. li. vi & hoc de tertio mēbro. Placita est cōuētio, qū aliqui recipiūt pdia reipu. titulo cōductionis, vel emphyteotico, nam quicūq; sunt illi sive laici, sive ecclesie tenentur pacta seruare. facit. ff. de loco pub. fru. l. j. de pign. l. ex vectigali. & j. de
10 fon. patri. l. i. & li. ii. vi. fm Hic. de ima. ¶ † Itē si ecclesia accipit feudā & tenet seruare qd seruāt alij feudatarij: & est mirabile. qd ratione
b feudi efficit de iure dñi. etiā si dñs sit qdā rusticus, vt no. Inn. in. d. c. verū. de fo. cōpe. & cōtractus iste qui tēdit ad acqsitionē, transit ad successores: licet obligationes que nō depēdent ex acqsitione, nō trāseunt, nisi interuenerit cōsensus capituli: nā q; p capitulū nō mozik, obligatio perseuerat. cum etiā successores habere nō potest. quia nō potest moi. vt no. Inn extra de preben. c. nisi essent. & adde quod dixi. §. l. proxi. & de materia generali munerum vide per Bar. j. de immu. nemi. conceden. l. ij. lib. x. hec vtilia sunt. & quotidiana.

¶ De periculo & commodo rei vendite. Rubrica.

1 Periculum quando; contingit omnino extra rem &c.
2 Emptor, si signauit porcos sibi vēditos, an videanē sibi esse traditi:
3 Quid de mensuratione frumenti.
4 Quid in deterioratione. §.
5 Quid in periculo. & cōmo. rei permutate nudo pacto sine traditiōe.
6 Quid de periculo & commodo rei in dotem date:
7 Periculū in venditione, quare est emptoris in locatione non cōductoris, sed locatoris:
8 Periculum quod contingit ex natura contractus, vel ex natura personarum: semper sequitur emptorem scientem quantitatem rerum, & qualitatem personarum.
9 Commodum rei vendite, qualiter consideratur, & ad quem spectet:

¶ Rubrica nostra habet, duas partes: prima loquit de periculo rei vēdite: secunda de cōmodo rei vēdite: tamē simul: ideo simul miscet: q; ad quem pertinet periculū, ad eum pertinere debet cōmodus. vt ff. eo. l. Jd qd. ff. de reg. iur. l. secūdum naturā. & j. de fur. l. manifestissimi. §. cū in secunda. ¶ Sed tūc dubitatur, de quo periculo hic loquatur: pōt enim pluribus cōtingere periculū, nam interdum cōtingit in re vt periculum deteriorationis, destructionis, & interitus rei. Jerdū periculum cōtingit de re: vt periculū euictionis totius rei. vel partis integralis rei, vel vsufructus. Jnterdū periculus contingit circa rem: vt q; admittitur aliqua seruitus predialis tēpore: vel q; ipsa seruitus euincitur. Jnterdū contingit periculum, vt q; euincitur nuda possessio. ¶ † Jnterdū contingit periculū omnino extra rem: & hoc dupliciter: vel quādo factus vendito: is est coniunctū cū
periculo: vel quādo nō factū. id est mora, vel quando neutrū. ¶ Respon. tractatus iste generalis est: tamē super predictis non pōt dari regula vniformis, nā in primo periculo qd est in re, distinguimus: aut res erat tradita, vel quasi tradita: & tūc est periculū emptoris: et pone exemplum de quasi traditione. Si vēdidi tibi quasdam trabes pendentes in nemore. & tu cū securi signasti eas: istud si; naculū habet vim traditionis. ¶ † Itē si vendidi tibi aliquos porcos de grege. & tu signasti eos. video: tradidisse. vt. ff. eo. l. qd si ne; §. fi. licet secus sit in signato vino: & ratio est: quia ibi potest esse alia causa signationis quā animus tradendi, scilicet ne aliquid immittatur in vegetē. vt. ff. eo. l. j. §. fi dolū. ¶ Sed in arboribus, porcis, & similibus nullo alio animo pōt estimari facta signatio nisi animo tradendi, ita dicunt Doct. debet enim ista signatio aliquid operari, aut nō fuit res tradita: tamē cōtractus erat perfectus quoad obligationem, nec requirebat mensurationē, vel degustationem: & tunc periculū est emptoris, vt. ff. eo. l. si vēdita. nisi venditoris culpa, vel quasi culpa precedat. vt. ff. e. l. lectos. & ff. loc. l. si merces. §. culpe. Jnterdū cōtractus est perfectus, tamē inter traditionē & contractum requiritur actus medius ipsarū partiū: vt degustatio in vino, qd hic tacite videtur
3 actū ex qualitate rei vēdite, scilicet vt degustetur. ¶ † Itē mensuratio in frumento: & tūc casus interim contingens nocet venditori, nō emptori: sed post degustationē & mēsurationē; noceret emptori. vt ff. eo. l. j. qd dic vt dicā. j. eo l. ij. aut cōtractus est cōditionalis: & nō purus: & tūc aut pendente cōditione res est extincta. & tūc periculū est vēditoris: aut deteriorata, & tunc existēte postea cōditione periculū est emptoris: secus si cōditio deficiat. ar. ff. eo. l. necessario. §. qd si pendēte. & si tu queris que est ratio diuersitatis inter interitū & deteriorationē: rsideo, q; vbi res perit in totū: tūc existēs conditio non inuenit rem vbi actio figat pedes: & sic non pōt perici. Sed vbi res deteriorat: tūc bñ inuenit rē vbi figat pedes: & ideo trahitur retro sedm Odof. ad hoc. ff. ad l. aquil. l. huic scripture. Aduerte. qd dictū est de interitu, habet locū vbi loco rei succedit alia actio cedēda. ar. ff. eo. l. eū qs. q; tunc perficitur cōtractus. & existēs cōditio in ꝓt retro. tū si ille ⁊ qui debet cedi actio nō est solūdo, erit periculū emptoris. Illū ꝓtradicūt. vt nota. ff. de actio. emp. l. Julia. § si locat⁹. vt plene examinatur p Ly. ff. qui satis. cog. l. si decesserit. in cōmento suo: vbi videas. ¶ † Item in
c 4 deteriorationē, credo q; si talis sit deteriorātio, q; sit sublata substantialis qualitas rei: ita q; nullo modo res sit in vsu, puta, q; vinus factū est mucidū. adeo q; nihil valet: tūc existens cōditio nō fingit retro. q; nō inuenit substantialem qualitatē rei: ad quā possit proportionari aliqua obligatio pteriti. secus si sit factū acetū. vt. ff. de cōtrahen. emp. l. Jn vēditionibus. §. si igitur. circa secundū & tertius genus dñi. scilicet quādo res euincitur, vel pars rei. vt. ff. e. l. j. aut si euincit nuda possessio. dic vt. ff. de act.
d emp. l. si quis fundā. & ff. de euict. l. si cōuenerit. in prin. Si aut euincitur seruitus pdialis. dic vt. ff. de euic. l. qd ad seruitutes. Circa quartū genus. dic vt. ff. de act. emp. l. Jul. in prin. &
5 l. si sterilis. §. cū per vēditorem. ¶ † Secundo quero. rubrica nostra loqtur de periculo & cō
e mo. rei vē. quid in periculo & cōmodo rei permutate nudo pacto sine traditione. ¶ Respōdeo periculū pertinet ad dominū rei, nā nulla cōtracta est obligatio, & idē dico in quolibet
e Sctu innominato, & in diuisione: q; res est imperfecta & habet locū penitētia. vt. ff. de pact. l.
6 Jurisgentiū. §. j. ¶ † Tertio. qd de periculo & cōmodo rei in dotem date: Respō. distinguo vtrū sit data estimata, vel non. vt no. j. de iure do. l. si inter virū. & ff. fol. mat. l. estimate. & l. si estimatis. ¶ Quarto ꝓro. qd in periculo & cōmodo rei locate: Rñ. dic vt. ff. loca. l. si vno. §.
7 Itē cuz quidā. ¶ † Sed quero. quare periculum in vēditione est emptoris, in locatione nō cōductoris: sed locatoris. dicit Bar q; periculuz interitus rei spectat ad emptorem, quādo vēditur res, que est in re; natura: alias secus. vt. ff. de cōtrahē. emp. l. si debitor. §. verisimile. Sed res locatur respectu vtilitatis, que nō est in rerū natura. puta respectu fructuū futurorum: & ideo nimirū si periculū spectat ad locatorē nō perceptis fructibus. imo (si bene cōsideres) idē est in locatione & venditione. ceteris paribus: fm Bar. in. d. §. Itez cū quidam.
f sed hoc videtur falsum, nā si vendo frumentū in herba, vēdo respectu pceptionis de futuro, & tū piculū est emptoris, nisi ex pacto sit actū q; periculū sit vēditoris, vt. ff. de cōtrahē. emp. l. listulas. §. frumēta. sed pōt responderi. q; ibi erat presens contractus, & presens res scilicet herba frumēti, que venerat in contractu venditionis, & sic nō obst. vel dic q; quādoq; vēditur tale quid qd est in potestate emptoris cōsequi agēdo: & tunc periculū est suum. interdū nō est in potestate eius illud cōsequi: & tūc periculū nō est sui, vt. d. §. verisimile. & ista ratio pōt assignari in locatione: quia non pōt cōductor habere fructus interim: sed solā partē tiā dñi. fructib⁹ vero separatis ab agro, omne periculū esset coloni. vt. ff. de fur. l. si apes. §. Itez cōstat. & l. si fertus cōmunis. § locati. & l. fullo. §. frugib⁹. & ff. loc. l. cū in plures. §. messem. Sicut si periculū cōtingeret in pp. ñs rebus
8 coloni. vt. j. loc. l. damni. ¶ † Et do tibi in ista materia vnam regulam, q; periculum qd contingit ex natura cōtractus, vel ex natura per-

¶ Inn. Illud dictum Inn. allegat Bart. in. l. rescripto. §. fi ff. de mu. & hono. & Bal. in l Jubemus nullam. §. de sacrosanc. eccle.

¶ Feudū. Vide Bal. in auē. sed & periculuz. §. eo. & qd in feudo: hic vide.

¶ Decesserit Vide ibi gl. & Bart.

¶ L. si quis fundum. et in. l. ratio. in prin. eo. tit. de act. empt.

¶ Secūdo. Sed quid in cōtractu innominato rei tradite. vt q; dedi domum. vt me aleres, que combusta est. vīō bal. in. l. j. de iure emphyte.

¶ Sed hoc. Vide no. per Bal. in l. si ea lege. §. de vsur.